

I. Posudek

Použitá metoda, resp. použité metody zkoumání

Jako základní metodou určení společenské nebezpečnosti u celého zkoumaného vzorku pro potřeby zadavatele posudku a odpovědi na položené otázky byla zvolena komparační metoda historická a metoda diskursivní analýzy. Tyto metody mohou být vzhledem k charakteru zadání posudku a předmětu zkoumání chápány jako metody základní.

Historická metoda, resp. historické přístupy budou aplikovány především při hodnocení shromážděné obrazové a zvukové materie a dále při analýze a syntéze celého empirického materiálu, tedy všech předestřených podkladů ke zkoumání předestřených ve svém komplexu. V rámci metody historické lze využít zejména metodu přímou a nepřímou. Metoda přímá je v podstatě toliko prostou reprodukcí pramenů, neumožňující však sama o sobě další hlubší analýzu vedoucí k hodnocení složitějších společenských vztahů. Naproti tomu metoda nepřímá umožňuje další deduktivní vyvozování a příčinných analogii určitých historických fakt pro hodnocení konkrétní reality. Použití nepřímé historické metody s sebou však nese nebezpečí dílčího zkresení historické reality.¹ Pro minimalizaci tohoto nebezpečí, resp. jeho zamezení je vhodné provést hodnocení zkoumaného vzorku, resp. předestřené materie více dílčími metodami, resp. jejich vzájemnou kombinací. Tak postupoval znalec i v případě tohoto znaleckého posudku.

Jako další nepřímé metody by bylo dle Hrocha² možno použít i metody diachronní a synchronní. Tyto metody jako podpůrné určují pozici podle myšlené časové osy od staršího období k mladšímu a synchronní metoda je dále navíc i způsobilá vytvářet určité etapy dějin, v jejichž rámci jsou konfrontovány dějinné události a jsou zjišťovány jejich podobnosti a rozdíly. Tato podpůrná metoda se nám jeví jako další vhodná, zejména z důvodu relativně delší doby vývoje projevů extremismu v České republice v návaznosti na fašistickou, neofašistickou, nacistickou a neonacistickou subkulturu.

Metoda diskursivní analýzy³ se odvíjí od tzv. archeologie vědění, kterou formuloval její autor M. Foucault jako metodu pro výzkum dějin myšlení, dějin idejí, dějin poznání a filozofie, sociologie a ostatně i politologie. Jejím původním cílem bylo sledovat historický vývoj různých myšlenkových a ideových konceptů a jejich proměn v lidských dějinách. Centrální kategorií tohoto schématu se stal diskurs.⁴ Diskurs (Foucault také používal pojem „diskursivní formace“), je možno definovat jako strukturu, která ovlivňuje způsoby řeči, psaní a myšlení. „Diskurs“ v sociálních vědách je v obecném smyslu užíván pro označení jazyka jako prvku sociálního života, jenž je dialekticky propojen s dalšími elementy společenského života a obecně postojů společností ke konkrétním jevům. Ovšem i když analýza diskursu má co dělat se zkoumáním jazyka (v našem případě i jiných forem sociální komunikace – např. pomocí textů na transparentech, symbolice na oděvech či vlajkách, popř. tetování vedených konkrétním ideovým diskursem) není podle Foucaulta jednoduše totožná s prostou analýzou jazyka, nebo běžnou sémantikou (v našem případě i jiných forem sociální komunikace – např. pomocí textů na transparentech, symbolice na oděvech či vlajkách, popř. tetování vedených

¹ HROCH, M. a kol. *Úvod do studia dějepisu*. Praha: SPN, 1985, s. 204-207. ISBN – sine.

² Tamtéž, s. 204-207.

³ Dále viz. NOSÁL, I. Diskursivní re-konstrukce dětství: mezi nostalgií a nejistotou. Analýza čtyř textů. In. *Obrazy dětství v dnešní české společnosti. Studie ze sociologie dětství*. Brno: Barister & Principal, 2004, s. 173 a násl.

⁴ Tuto metodu poprvé využil Foucault ve svém díle „Dějiny šílenství“, později ji rozpracoval v díle „Archeologie vědění“.

konkrétním ideovým diskursem). Zatímco prostá analýza jazyka či sémantika klade otázku, podle jakých pravidel je výpověď o realitě tvořena, a tudíž podle jakých pravidel mohou být vytvořeny další podobné výpovědi vypovídající o konkrétní realitě, popis diskursivní události klade zcela odlišnou otázku, a to: „jak se stalo, že se na tomto místě objevila tato, a ne nějaká jiná výpověď?“⁵

Jednotlivé diskursy pak vystupují v podobě dominantních předmětů a metod zkoumání, typických pro danou historickou epochu. Vystupují jako určité pravidelnosti mezi typy výpovědí, pojmy, symboly či volbami. Tyto pravidelnosti pak lze možno metodologicky zpracovat vhodnou metodou sběru a zpracování shromážděných dat či dominantních předmětů zkoumání. Existence těchto dominantních předmětů či metod zkoumání podle Foucaulta ovlivňuje směr dalšího vědeckého zkoumání; v našem případě směr zkoumání celé předložené materie ve svém souhrnu jako předmětu znaleckého zkoumání a dílo samotné, tedy i posudek znalce, je z tohoto hlediska možno chápat jako výpověď, ve které se daný signifikantní diskurs odráží. Diskursy určují, jaké výpovědi jsou možné, proč jsou možné právě tyto výpovědi a proč jsou případně opomenuty výpovědi jiné a z jakých důvodů. Autoři slovních výpovědí (v našem případě i jiných forem sociální komunikace – např. pomocí textů na transparentech, symbolice na oděvech či vlajkách, popř. tetování vedených konkrétním ideovým diskursem), tedy v našem konkrétním případě různí autoři písní či interpreti již nejsou chápáni jen jako její tvůrci, popř. nositelé, ale především jako uživatelé, šířitelé a propagátoři určitého diskursu.⁶

„Diskurs lze tedy definovat v makrohistorickém foucaultovském smyslu jako strukturu, která reguluje konkrétní způsoby řeči, psaní a myšlení, která produkuje jak myšlení, tak konkrétní praktiky. Pro toto pojetí makrohistorického diskursu lze používat Foucaultův termín „diskursivní formace“.⁷ Šířitel tohoto diskursu je pak sám nositelem konkrétního společensky závadového diskursu tak, jako tvůrci samotní. Chceme-li proto identifikovat dominantní diskurs či diskursy konceptu společenské závadnosti či dokonce nebezpečnosti celého zkoumaného vzorku, resp. celé zkoumané materie a její vztah k diskursům současné filozofie, psychologie, politologie, sociologie, sociální pedagogiky, či sociologie práva, musíme nejdřív shromáždit dostatečné množství výpovědí, které se ke zkoumanému vzorku, resp. předestřené obrazové vztahují. Foucault doporučuje postupovat následujícím způsobem:

Nejprve je třeba vyznačit *prvotní povrchy vynoření*. Jde tedy o to ukázat, kde se tyto výpovědi vůbec mohou objevit, aby mohly být posléze označeny a analyzovány. V těchto polích povrchů vynoření dochází k prvotním diferenciacím, jsou zde ohraničovány oblasti vypovídání, je definováno to, o čem se hovoří a popisovaný jev získává statut objektu z oblasti aktivit přímo či zprostředkovaně směřujících k potlačení práv a svobod člověka, nebo hlásajících zášť nebo nenávisť vůči jiné výlučné skupině osob, anebo podpory či propagace hnutí směřujících k potlačení demokratických práv člověka, které je možno postihnout normami jak společenskými (jev obecně nekonformní, závadový, nevhodný až nebezpečný), tak případně i obecně závaznými právními předpisy z oblasti trestního práva. Prostřednictvím vynoření konkrétní výpovědi je pak tento jev učiněn pojmenovaným a popsatelným a stává se tak „skutečným“.⁸

⁵ NOSÁL, I. Diskursivní re-konstrukce dětství: mezi nostalgii a nejistotou. *Analýza čtyř textů*. In. *Obrazy dětství v dnešní české společnosti*. Brno: Barrister&Principal, 2004, s. 173.

⁶ Srov. FOUCAULT, M. *Archeologie vědění*. Praha: Herman a synové, 2002, s. 45-46.

⁷ SZALÓ, C. Sociologie formování sociálních identit. In. SZALÓ, C., NOSÁL, I., *Mozaika v re-konstrukci. Formování sociálních identit v současné střední Evropě*. Brno: MU Brno, Mezinárodní politologický ústav, 2003, s. 23.

⁸ Srov. FOUCAULT, M. *Archeologie vědění*. Praha: Herman a synové, 2002, s. 66-67.

89

S ohledem na charakter zadání znaleckého posudku však nemůže být vyústěním závěrů pouze formulace obecných zákonitostí možné neonacistické propagace směřující k potlačování práv a svobod občanů, popř. podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka ve smyslu trestního zákona. Prostřednictvím této typologie budou ve znaleckém posudku individuálně provedeny závěry filozofických, politologických, sociologických a sociálně - pedagogických diskursů ve společnosti, které jsou formulovány v podobě typů, tedy ve smyslu určitých myšlenkových konstruktů a společenských postojů. Tyto typy tedy mají jen relativní platnost a nevznikají s cílem co nejpřesnější deskripce daného jevu a jeho hodnocení, ale naopak se záměrem jejich pochopení.¹² Výsledným produktem znaleckého zkoumání pak je charakteristika pozice a vnímání společenské nekonformnosti, zavadovosti, nevhodnosti až nebezpečnosti konkrétních skutečností (v našem případě i jiných forem sociální komunikace – např. pomocí textů na transparentech, symbolice na oděvech či vlajkách, popř. tetování vedených konkrétním ideovým diskursem), které jsou předmětem znaleckého zkoumání zejména ve filozofických, politologických, psychologických, sociologických a sociálně – pedagogických diskurzech.

Popis předestřené zkoumané materie a srovnávacího materiálu; Popis metodologického zpracování shromážděných dat

Předestřená textová a symbolická (obrazová) materie, která je předmětem zájmu znaleckého zkoumání – tedy zejména textové sdělení symbolika bude dále porovnána a analyzována na základě výše uvedené metodologie vědeckého výzkumu. Znalec konstatuje, že otázky položené znalci zadavatelem posudku v opatření č.j.: **KRPB-11779-21/TČ-2011-060273-HK** ze dne 11. května 2011 nejsou dle jeho názoru charakteru právního, ani nejsou charakteru odporujícího ust. § 107 tr. řádu, ani nejsou v rozporu s obecnými zásadami metodologie vědeckého výzkumu, a tedy jsou z pohledu znalce ve smyslu zák. č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnicích (a vyhl. č. 37/1967 Sb.), jakož i zák. č. 141/1961 Sb., trestního řádu přípustné. Znalec také konstatuje, že nemá žádný poměr k posuzované věci, ani k orgánům provádějícím řízení, ani k účastníkům nebo k jejich zástupcům.

Úvodem této části posudku znalec konstatuje, že v souvislosti s logikou výše uvedené metodologie vědeckého výzkumu a ostatně s obecnou logikou vnímání sociálních jevů ve svém komplexu je nutno materii předestřenou ke zkoumání vnímat v celém svém kontextu všech výrazových a komunikačních prostředků, které užívá, a to jak slovních, resp. textových, tak obrazových (symbolických) předestřených markant. Znalec dále zdůrazňuje, že celou kolekci předestřenou ke znaleckému zkoumání je nutno vnímat v širším kontextu i dalších aktivit.

Znalec konstatuje, že heslo „**Deutschland Erwache!**“ („**Německo probud' se!**“) je obecně známé heslo SA. To je soudobou neonacistickou scénou někdy užíváno v původním znění, ale i modifikovaně s rozšířeným záběrem jako: „**Europa, erwache!**“ („**Evropo, probud' se!**“) **Blíže viz s. 34 tohoto znaleckého posudku.**

K použitým runovým znakům znalec konstatuje, že runové znaky obecně (runy) mají svůj původ ve starogermánském písmu Futhark. V nacistickém prostředí byly využívány v souvislosti se snahou nacistů navázat starogermánské kořeny, což se projevovalo i silnou oblibou starogermánské mytologie (zvláště u jednotek SS, kde mytologický charakterrazil i

¹² WEBER, M. *K metodologii sociálních vied*. Bratislava: Nakladateľstvo Pravda, 1983, s. 95, 96

Druhým krokem diskursivní analýzy je popis tzv. *instancí vymezování*. Instancemi vymezování jsou dobové instituce či organizace (vymezené například i místem, časem, způsoby projevu a dalšími relevantními okolnostmi), které mají klíčový podíl na vymezení společenské nekonformnosti, závadovosti, nevhodnosti až nebezpečnosti zkoumaného objektu a případné další trestní postížitelnosti tím, že uchopují určité jevy, vytvářejí z nich své předměty zájmu, zakotvují určité shody, markanty, či diferenciaci jako přirozené, sjednocující výpovědi a vytváří tím určitý model či skupinu modelů, které se stávají obecně užívanými.⁹ V rámci zaměření znaleckého zkoumání a položených otázek za takové instance vymezování můžeme považovat především stát, jeho právní normy (zpočátku zvykové, později písemné legislativní nástroje) a také obecně kulturní, filozofické, politologické, sociologické, politologické, sociální a sociálně – pedagogické postoje společnosti v celé své šíři. Z užšího pohledu vnímání pak můžeme tyto instance vymezování specifikovat v souvislosti s odkazem na výše uvedený srovnávaný materiál na obsažené fašistické, neofašistické, nacistické a neonacistické projevy v nejširším slova smyslu.

Třetím krokem diskursivní analýzy je *určení tzv. mřížek specifikace*. Tímto pojmem označuje Foucault systémy, podle nichž se vzájemně třídí, odděluje, sdružuje, přeskupuje, klasifikuje a navzájem odvozuje jednotlivé signifikantní výpovědi o daném jevu. Podstatou identifikování těchto mřížek specifikace je využití komparativní metody.¹⁰ Jsou srovnávány především jednotlivé shromážděné výpovědi o předmětu zkoumání jako primární objekty komparace, jejich elementární shody v označování daného problému a možnosti jejich diferenciaci.¹¹ Komparace výpovědí o předmětu zkoumání v zadání znaleckého posudku (tedy v celé předestřené materii) se bude zaměřovat především na následující kategorie:

- obecné nazírání společnosti na texty, symboly, které byly znalci předestřeny jako zkoumaná materie,
- způsoby nazírání společnosti na fašistickou, neofašistickou, nacistickou, neonacistickou a rasistickou subkulturu jako hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení demokratických práv člověka nebo hlásá národnostní, rasovou, náboženskou, třídní či jinou zášť nebo nenávisť vůči jiné skupině osob, či podněcuje k projevům antisemitismu, xenofobie, rasismu apod.,
- postoj společnosti k aktivitám, které odpovídají podpoře a propagaci hnutí směřujících k potlačení demokratických práv člověka (v různých projevech dle předložené zkoumané materie; od obrazové a symbolické až po textové a slovní),
- možné a historicky běžně vzdělanému občanu srozumitelné formy protisociálního až kriminálního jednání, které je charakteru propagace nacismu a neonacismu.
- společností předpokládané způsoby postihu za delikt charakteru propagace nacismu a neonacismu jako hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod člověka nebo hlásá národnostní, rasovou, náboženskou či třídní zášť, nebo zášť vůči jiné skupině osob, popř. podpory a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka.

Určení těchto shod a pravidelností, jakož i zároveň identifikace možných diferencí se stává základem dalšího výše uvedeného metodologického zpracování do podoby určitých typů vypovídání, typů dobového a místního nazírání společnosti na předestřené obrazy vypovídající o realitě (v našem případě i jiných forem sociální komunikace – např. pomocí textů na transparentech, symbolice na oděvech či vlajkách, popř. tetování vedených konkrétním ideovým diskursem).

⁹ Srov. FOUCAULT, M. *Archeologie vědění*. Praha: Herman a synové, 2002, s. 66-67.

¹⁰ Tamtéž, s. 68 a násl.

¹¹ „Metoda srovnávací“ in. *Velký sociologický slovník*, I. sv. Praha: Karolinum, 1996, s. 619.

jejich velitel Heinrich Himmler). Silnou inspiraci pro využití run čerpali nacisté u rakouského mytologa Guida von Lista (1848–1919). Zřejmě nejznámější se stala runa „Sowulo“, známá jako **Sig-Rune**. **Blíže viz s. 33 tohoto znaleckého posudku.**

Sig rune

Podle některých názorů měla u starých Germánů primární spojitost se sluncem, postupně však začala být chápána především ve smyslu vítězství a síly. Jednu runu (bílou na černém podkladě) používala v období nacistického Německa organizace Němečtí mladí chlapci (Deutsches Jungvolk). Nejvýznamnější užití je však spjato se zobrazením dvou „Sig-Runen“, které bylo v roce 1932 zvoleno jako symbol SS. Ve smyslu odkazu jednotek SS pro současnost je používají i soudobí neonacisté. Zobrazení jedné i dvou Sig-Runen, resp. symbolů, které jsou obdobné, však může být realizováno bez vazby na nacismus (např. dříve u hudební skupiny KISS, kde byla písmena S v jejím názvu psána symboly obdobnými sig-runám).

Symbol runy „Othila“ neboli „**Odal-Rune**“ u starých Germánů zřejmě symbolizoval smyčku kolem ohrazeného kusu země a v tomto smyslu značil zděděný majetek či domov (vlast). Tento symbol je používán ve dvou hlavních variantách, a sice jako s prodlouženými dovrchu zahnutými dolními rameny a bez nich. V nacistickém Německu byla „Odal-Rune“ v první variantě využívána jako symbol Rasového a osídlovacího úřadu SS (SS Rasse und Siedlungshauptamt) i jako symbol VII. SS. Gebirgs Division „Prinz Eugen“ (která má symbolický význam mj. proto, že její příslušníci vedli jako poslední boj na evropském území proti spojencům ještě 15. května 1945 v Chorvatsku), ve druhé variantě pak 14. tankovou divizí a ve specifické podobě (s dolními rameny zakončenými ve tvaru šipek pak i 23. SS Freiwilligen-Panzer Grenadier Division „Nederland“.¹³ **Blíže viz s. 33 tohoto znaleckého posudku.**

Odal rune

V poválečném období mj. využívala Odal-Rune neonacistická organizace Wiking-Jugend, která úzce navazovala na Hitler-Jugend a která byla v Německu v roce 1994 zakázána ministrem vnitra kvůli proviněním proti ústavnímu pořádku. Symbol Odal-Rune je velmi často využíván i soudobými neonacisty, zpravidla pro vyjádření „dědictví“ po nordickém a nacistickém odkazu. Je však užíván i mimo krajně pravicovou scénu, známý je především (ve druhé výše zmiňované variantě) jako jedno z hodnotných označení soudobého Bundeswehru.

Runa „Mannaz“ neboli „**Leben-Rune**“ (Runa života) symbolizovala již u starých Germánů život. V nacistickém Německu byla využívána jako označení pro datum narození v materiálech

¹³ Srov. MAREŠ, M. *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*. Praha: MVČR, 2006.

SS i jako symbol dvou organizací podřízených SS – „Ahnenerbe“ a „Lebensborn“. V současnosti využívá symbol „Leben-rune“ mj. americká rasistická a neonacistická organizace Národní aliance (National Alliance), kterou v roce 1974 založil William Pierce, jeden z čelných ideologů a stratégu soudobého bílého rasismu a neonacismu. Její ideologie je složena z prvků nacionálního socialismu, rasismu, antisemitismu a kosmoteismu. Leben-Rune byly i symbolem občanského sdružení Národní aliance, které v ČR existovalo v letech 1998–2001 a jehož aktivními členy byla řada neonacistů. **Blíže viz s. 33 tohoto znaleckého posudku.**

Leben rune ve znaku organizace Národní aliance

Národní aliance byla rozpuštěna 31.3.2000 ministrem vnitra pro porušování zákona o sdružování občanů. Užití Leben-Rune však může být realizováno i bez vazby na neonacismus (např. v neideologickém novopohanském prostředí). Stejně vypadající symbol je např. v elektronice užíván i pro označení antény, zde ovšem znázorňuje svislý vodič nahoře rozvětvený do tří větví.

Runa „Teiwaz“, známá též jak **Tyr-Runa** se stala symbolem boje. V období nacismu byla užívána u jednotek SA i SS (v Hlavním úřadě SS pro doplňování, evidenci a výcvik a XXXII. divizi SS „30. Januar“). Nachází užití i v soudobém neonacismu. Obdobný symbol („šipka“) má však řadu významů mimo neonacistickou scénu. **Blíže viz s. 33 tohoto znaleckého posudku.**

Tyr rune

Neonacisté často píšou runovým písmem i různá hesla a texty (někdy s úmyslem skrýt jejich význam před širší veřejností a bezpečnostními složkami a vyjádřit tak sounáležitost se scénou, která zná jejich význam). Symbol **vlčího háku** („Wolfsangel“) je středověkým pohanským symbolem s údajně magickou silou pro ochranu před vlkodlaky. Stal se i heraldickým symbolem. V 15. století byl symbolem německých selských rebelií i selského odboje během třicetileté války. V průběhu druhé světové války užívala symbol „Wolfsangel“ s hákovými rameny XXXIV. SS Division „Landstorm Nederland“. Vlčí hák užívala i 15. tanková divize.¹⁴ **Blíže viz s. 33 tohoto znaleckého posudku.**

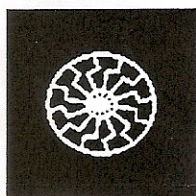

Vlčí hák – Wolfsangel

¹⁴ Srov. MAREŠ, M. *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*. Praha: MVČR, 2006.

V závěru druhé světové války i po ní se stal tento symbol hlavním symbolem nacistických jednotek Werwolf. Ve vazbě na Werwolf je používán i těmi soudobými neonacisty, kteří se považují za pokračování činnosti Werwolfu. Bývá zakomponován do symboliky různých neonacistických organizací. **Blíže viz s. 33 tohoto znaleckého posudku.**

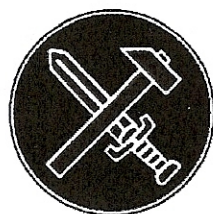
Symbol **Černého slunce (Schwarze Sonne)** se v období nacismu nacházel v podobě mozaiky na podlaze v jedné místnosti hradu **Wewelsburg**, který byl symbolickým hradem jednotek SS a oblíbeným místem jejich velitele Heinricha Himmlera. Symbol může být interpretován i dvanáctiramenná svastika nebo jako složenina dvanácti Sig-Run. **Blíže viz i s. 33 tohoto znaleckého posudku.**

Černé slunce

O původním významu a samotné existenci symbolu v přednacistickém období se vedou spory, přičemž některé názory jej označují i za alchymistickou značku. Symbol sloužil jako vyjádření sounáležitosti SS coby nordického religiózního společenství. V tomto směru na něj navazují i soudobé neonacistické proudy, zvláště v germánsko-mytologických uskupeních.

K předestřenému symbolu překříženého **kladiva a meče („Hammer und Schwert“)**, zpravidla rudý na černé vlajce, byl ve dvacátých letech užíván levicovým křídlem NSDAP vedených bratry Gregorem a Otto Strasserovými, včetně nakladatelství Rhein Rhein Verlag a později Kampf Verlag, které tomuto proudy poskytovaly příliš ideové zázemí. Symbolizoval spojení vojáků a dělníků. Po odchodu Otto Strassera z NSDAP byl Symbol překříženého kladiva a meče (rudý na černé vlajce) užíván Bojovým společenstvím revolučních nacionálních socialistů (Kampfgemeinschaft revolutionärer Nationalsozialisten – KGRNS). Jednalo se o nacistickou antisemitskou organizaci s antikapitalistickým zaměřením, která se vymezovala vůči NSDAP z levicových pozic. S ní související uskupení „**Černá fronta**“ („**Schwarze Front**“) užívala symbol kladiva a meče ve spojení s hákovým křížem. V roce 1929 užívala symbol meče a kladiva (černý na rudé vlajce) jako župní symbol i mládežnická organizace NSDAP Hitlerjugend. **Blíže viz s. 30 – 32 a 34 tohoto znaleckého posudku.**

Symbol kladiva a meče

V letech 1992–1995 tento symbol využívala i německá neonacistická organizace **Direkte Aktion/Mitteldeutschland**, která byla zakázána v roce 1995 pro rozpor s ústavním pořádkem SRN. V roce 1929 užívala symbol meče a kladiva (černý na rudé vlajce) jako župní symbol i mládežnická organizace NSDAP Hitlerjugend. V letech 1992–1995 tento symbol využívala i německá neonacistická organizace **Direkte Aktion/Mitteldeutschland**, která byla zakázána v roce 1995 pro rozpor s ústavním pořádkem SRN.¹⁵

¹⁵ Srov. MAREŠ, M. *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*. Praha: MVČR, 2006.

V současnosti slouží v rámci neonacistického spektra symbol kladiva a meče jako symbol národních revolucionářů a svobodných nacionalistů, kteří se hlásí k tradicím politiky bratří Strasserů. V České republice tento proud doposud není mezi neonacisty příliš znám, a tudíž není populární ani jeho symbol, nicméně podle věrohodných informací již našel určitou odezvu v části Národního odporu a uvedený symbol mohou užívat i němečtí neonacisté, kteří přijedou na české území. **Volně viz i s. 30 – 32 a 34 tohoto znaleckého posudku.**

Symbol Svobodné německé dělnické strany (FAP)

Symbol **ozubeného kola (Zahnrad)** je používán v neonacistickém prostředí především jako symbol sepjetí nacionálního socialismu s prací, případně s dělnickou třídou. Jedná se o symbol, který je v obdobném významu i v dalších významech používán i řadou dalších politických proudů (včetně krajní levice) a různých organizací. Rozhodně ne každé použití ozubeného kola v symbolice je tedy spojeno s nacismem či neonacismem, nicméně v námi posuzovaném případě je možno jiné vysvětlení, než diskurs propagace soudobého konceptu neonacismu v souvislosti s další použitou symbolikou a aktivitami směle vyloučit. **Blíže viz s. 30 – 32 a 34 tohoto znaleckého posudku.**

Vlajka německé pracovní fronty (DAF)

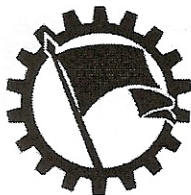
Neonacisté jej zpravidla používají v kombinaci s jinými nápisy či symboly. V období nacistického Německa bylo ozubené kolo součástí symboliky Německé pracovní fronty (Deutsche Arbeitfront – DAF), což byla v podstatě nacistická dělnická organizace (v podstatě odborová). V rámci německého neonacismu bylo ozubené kolo součástí symboliky **Svobodné německé dělnické strany (Freiheitliche Deutsche Arbeiterpartei)**, která byla v SRN v roce 1995 zakázána pro rozpor s ústavním pořádkem. Ozubené kolo je častým symbolem „autonomních“ či „svobodných nacionalistů“. Ozubené kolo je i významnou součástí symboliky Hammerskins.

Hammerskins Nation

V ČR je ozubené kolo zakomponováno do symboliky Národního odporu. Jako součást soudobého decentralizovaného neonacismu (tj. autonomního či svobodného nacionalismu) lze chápat soudobou českou nejvýznamnější neonacistickou organizaci **Národní odpor**, která vznikla v roce 1998 a která představuje volné uskupení lokálních neonacistických buněk. V rámci NO existují proudy, které jsou více nakloněny tradičnímu německému pojetí nacismu,

jiné se zaměřují na prosazování české identity v rámci celoárijského neonacistického působení. NO se hlásí i k násilným metodám, zvláště pak ve vazbě na násilné části kampaní „odpor bez vůdce“ či Anti-antifa. NO používá různé neonacistické symboly. V současnosti je jeho hlavním symbolem černá vlajka v ozubeném kole, což svědčí o jeho vazbě na koncept autonomního nacionalismu. Používá však i říšskoněmeckou symboliku. **Blíže viz s. 30 – 32 a 34 tohoto znaleckého posudku.**

Symbol Národního odporu

Keltský kříž (něm. **Keltenkreuz**, angl. **Celtic Cross**) je symbolem, o jehož původním významu se vedou i mezi odborníky spory. Objevuje se v průběhu prvního tisíciletí našeho letopočtu v keltské civilizaci a bývá interpretován např. jako symbol keltských kněží (Druidů) či jako symbol pocházející z počátků křesťanství v Irsku i dalších zemích s keltským obyvatelstvem. V tomto kontextu podle některých interpretací znázorňuje opírání se světa (archaického kruhu mandaly) o křesťanský kříž. **Blíže viz s. 33 tohoto znaleckého posudku.**

Keltský kříž

Keltský kříž
v užívané podobě
u pravicových skinheads

Jiné výklady popisují kruh jako původní keltský měsíční symbol, přes který svatý Patrik znázornil křesťanský kříž, a tím spojil druidské tradice s křesťanstvím. Podle dalších výkladů znamená tento kříž most mezi různými světy. Interpretací je však celá řada. Keltský kříž je zobrazen v mnoha keltských historicko-kulturních památkách. Symbol stejného vzhledu však znaly i jiné civilizace (např. egyptská). Keltský kříž si s ohledem na jeho starodávný původ vybraly jako svůj symbol ve dvacátém století v západoevropských zemích s keltskou tradicí i různé nacionalistické a ultrapravicové organizace, považující se za reprezentanty národních tradic. Tomu nasvědčuje i stylizovaná tvář keltského bojovníka uvnitř keltského kříže, která v našem případě nahradila postavu skinheada s holí v ruce, jak je uvedeno na obrázku výše. V období druhé světové války, kdy někteří příslušníci západoevropských národů s keltskou tradicí kolaborovali s nacistickým Německem a působili v jeho ozbrojených složkách, používali i symbol keltského kříže. Podle zvláštního vydání Deutsche Militärzeitschrift věnovaného Zbraním SS z roku 2006 i podle publikace J. Chmelíka „Symbolika extremistických hnutí“ byl keltský kříž odznakem 33. Divize SS „Charlemagne“, složené z příslušníků francouzské národnosti. Publikace o SS „Waffen SS in Action od N. Harmse, SS-reálie od Robina Lumdsena a The Allgemeine-SS. Po druhé světové válce začal u některých ultrapravicových uskupení keltský kříž nahrazovat zkompromitovanou svastiku (např. byl znázorňován v pařátech nacistické orlice namísto hákového kříže) a současně symbolizovat nordickou a árijskou jednotu. **Blíže viz s. 33 tohoto znaleckého posudku.**

V poválečném Německu využívala symbol keltského kříže mj. organizace Volkssozialistische Bewegung Deutschlands/Partei der Arbeit (Lidové socialistické hnutí Německa/Strana práce), která vznikla v roce 1975. Přihlašovala se k rasové hygieně, půdě, cti a práci. Vyznávala nacionální socialismus zaměřený Gregora Strassera z počátků činnosti NSDAP. Snažila se obstarat zbraně a její členové se dostali do ozbrojených střetů s německými policejními složkami. Začátkem roku 1982 byla spolkovým ministrem vnitřní záležitostí zakázána. Podle materiálu Zemského úřadu na ochranu ústavy Sasko má v pravicově extremistickém prostředí keltský kříž představovat společné kulturní dědictví nordické bílé rasy. V tomto smyslu je užíván i soudobými neonacisty. Keltský kříž byl využit i v symbolice neonacistické teroristické organizace Combat 18.¹⁶

Závěrem této popisné části posudku znalec konstatuje, že heslo „RAHOWA“ je zkratkou slov „svatá rasová válka“, která je oblíbená v soudobé neonacistické scéně, zejména mezi aktivními sympatizanty tohoto hnutí, resp. ideového diskursu. **Blíže viz s. 33 tohoto znaleckého posudku.**

III. Závěr

Na základě výše uvedeného je tedy možno zkonstatovat, resp. odpovědět na znalci položené otázky v zadání znaleckého posudku následovně:

Otázka č. 1.:

Co představují predestřená hesla a symboly?

Odpověď na otázku č. 1.:

Předestřený symbol, resp. nápis na transparentu („**Evropo povstaň**“) představuje oblíbené a často prezentované slovní přihlášení se soudobé neonacistické scéně k ideovému diskursu historického nacismu, tedy ideového proudu a diskursu reprezentovaného především hitlerovským Německem do roku 1945. Jedná se o užívanou parafrázi dobového hesla „**Deutschland Erwache!**“ („**Německo probud' se**“), které je soudobou neonacistickou scénou někdy užíváno v původním znění i modifikovaně s rozšířeným záběrem jako „**Evropo, probud' se**“ („**Europa, erwache!**“). **Blíže viz s. 38 tohoto znaleckého posudku.**

Otázka č. 2.:

Užívá tato hesla a symboliku nějaké současné hnutí nebo organizace, která je alespoň z části postavena na idejích rasismu, netolerance, xenofobie, nacismu, neonacismu či jiného obdobného hnutí?

Odpověď na otázku č. 2.:

Hesla a symbolika na oděvech a transparentu (popřípadě tetování) predestřená znalci ke zkoumání užívá soudobá neonacistická scéna k veřejnému projevu sympatií, nebo propagaci, anebo dílem i podpoře svého hnutí. Jedná se zejména o formální i neformální organizace a hnutí **Národní odpor, Odpor, Odpor hned, Odpor teď, Odporuj, Autonomní nacionalisté, Národní korporativismus, Combat 18** apod. Tyto organizace a hnutí jsou založeny převážně zejména na idejích rasismu, xenofobie, antisemitismu. **Blíže viz s. 38 – 44 tohoto znaleckého posudku.**

¹⁶ Srov. MAREŠ, M. *Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti*. Praha: MVČR, 2006.

